

# DZIENNIK ZARZĄDZEŃ DYREKCJI OKRĘGU POCZT i TELEGRAFÓW W KATOWICACH.

Nr 13.

Katowice, dnia 15 września 1937 r.

Rok V.

## T R E Ś Ć :

### 1. POCZTA :

- poz. 87. Wykreślanie na przekazach pocztowych i blankietach nadawczych P. K. O. wolnych miejsc po wpisaniu kwot.
- poz. 88. Nieprawidłowości ujawnione przez Izbę Kontroli Rachunkowej P. i T. za I półrocze 1937 r.

### 2. TELEGRAF i TELEFON:

- poz. 89. Wymiana fototelegramów z Danią.
- poz. 90. Opłata za instalacje małych central telefonicznych.
- poz. 91. Aparaty samoinkasujące i inne urządzenia dodatkowe.
- poz. 92. Nedomagania w służbie telekomunikacyjnej.

## POCZTA.

87.

### Wykreślanie na przekazach pocztowych i blankietach nadawczych P. K. O. wolnych miejsc po wpisaniu kwot.

W ostatnim czasie zaszły w tutejszym okręgu dwa wypadki sfalszowania przekazów pocztowych, jak również potwierdzeń dla wpłacającego w obrocie P. K. O. przez zmianę kwot w ten sposób, że w jednym wypadku posłaniec adresata podjąwszy przekazy pocztowe ze skrytki — po pokwitowaniu przez adresata — dopisał na nich przy kwotach w cyfrach i w słowach odpowiednie cyfry i litery, zmieniając kwoty przekazowe z kilku złotych na kilkaset złotych. Po dokonaniu tego czynu zjawił się w urzędzie pocztowym, gdzie pracownik wypłacający — nie sprawdzwszy przekazów z wpisanymi w księdze oddawczej przekazów pocztowych — wypłacił mu kwoty wypisane na sfalszowanych przekazach. Okolicznością umożliwiającą posłańcowi nadużycie, o którym mowa, był fakt niewykreślenia na przekazach pocztowych wolnych miejsc przed kwotami, wyrażonymi w słowach i cyfrach.

W drugim wypadku dopuścił się sfalszowania „potwierdzeń dla wpłacającego“ w obro-

cie P. K. O. kasjer pewnej instytucji samorządowej, który skorzystawszy z zaniedbania pracownika pocztowego wykreślenia wolnych miejsc na „potwierdzeniach dla wpłacającego“, w taki sam sposób zmienił wpłacone kwoty na wyższe. Wprawdzie w tym wypadku kasjer nie działał na szkodę Przedsiębiorstwa Państwowego „P. P. T. i T.“, lecz na szkodę instytucji, w której był zajęty, jednak fałszerstwo to spowodowało niepotrzebne reklamacje i dochodzenia, a przede wszystkim niepożądane tłumaczenie Przeds. Państw. „P. P. T. i T.“ przyczyny niewykreślenia wolnych miejsc przez pracownika pocztowego.

W związku z tymi fałszerstwami przypominam urzędom i agencjom p. t. § 3 tymczasowej instrukcji obrotu pieniężnego za pomocą przekazów pocztowych, jakoteż postanowienie instrukcji o obrocie oszczędnościowym i czekowym dla urzędów pocztowych, jako zbiornic P. K. O. z roku 1928 część B. obrót czekowy, rozdz. III. A. punkt. 3, oraz okólnik № 111 z dnia 7.VI 1927 r. i wzywam, by pracownicy przestrzegali sumiennie tych przepisów, w celu zapobieżenia nadużyciom. Poza tym nacisk kładę na to, by pracownicy pocztowi przed wypłatą przekazów nadeszłych

dla posiadaczy skrzytek lub przegródek sprawdzali bezwarunkowo przekazy z wpisami w księdze oddawczej przekazów.

Placówki oddawcze, do których nadejdą przekazy z niewykreślonymi wolnymi miejscami przy kwotach, winny donieść o tym bezwzględnie Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów przy podaniu znamion nadawczych przekazów.

Niezastosowanie się do niniejszego zarządzenia będzie karał jak najsurowiej.

№ PRP. 34 z dnia 2 września 1937 r.

## 88.

### Nieprawidłowości ujawnione przez Izbę Kontroli Rachunkowej P. i T. za I półrocze 1937 r.

Pomimo mnóstwa wydanych zarządzeń wzywających personel do unikania usterek przy przyjmowaniu przekazów pocztowych stwierdzam, iż podległe mi jednostki wykonawcze nie stosują się do tych zarządzeń, czego dowodem są bardzo liczne usterki stwierdzane w każdej dekadzie przez Izbę Kontroli Rachunkowej przy badaniu ksiąg przyjętych przekazów.

W czasie od 1. I do 30. VI 1937 r. ujawniła I. K. R. następujące ilości usterek popelnionych przez urzędy i ag. tut. okręgu:

#### 1) w dziale obrotu przekazów krajowych:

- 895 usterek formalnościowych,
- 998 usterek kwotowych na sumę 4044,34 zł,
- 1 wypadek wypłaty sfałszowanego przekazu na 297.— zł,
- 6 wypadków niepunktualnego odesłania dokumentów do I. K. R.,
- 62 nieformalności przy żądaniu poświadczenia za nadanie przekazu,
- 61 przekazów niedoręczalnych z winy pracowników,
- 286 reklamacji spowodowanych wadliwym wykonywaniem służby;

#### 2) w dziale przekazów zagranicznych:

- 174 usterek formalnościowych,
- 121 usterek kwotowych na 363.21 zł,
- 7 wypadków braku zezwoleń na wysłanie gotówki zagranicę,
- 4 mylne wpisy przekazów zagranicznych

do wykazów wypłaconych przekazów krajowych,

4 zdarcia znaczków opłaty z przekazów zagranicznych;

#### 3) w dziale przekazów rozrachunkowych:

- 4 reklamacje,
- 28 wypadków wypłaty kwot przez urzędy rozrachunkowe odbiorcom niewłaściwym.

Ponadto stwierdzono:

- 90 wypadków przetrzymania głównych wykazów opłat i dopłat pocztowych przez obw. urz. p. — t.,
- 25 innych nieformalności w opłatach i dopłatach pocztowych,
- 14 usterek formalnościowych w dziale celnym,
- 10 wypadków nieprawidłowego zaliczenia należności celnych oraz 4 nieprawidłowości w zagranicznym obrocie telefonicznym.

Najczęściej zachodzące usterki formalnościowe w dziale przekazowym są: nieczytelne odciski stempli okręgowych i datowników, brak odcisków stempli okręgowych i datowników, nieczytelne numery nadawcze, niezgodność numerów nadawczych na przekazach z księgą przyjęć.

Takiej ilości usterek nie mogę nadal tolerować i należy temu położyć kres.

Wzywam przeto by pp. Naczelnicy urzędów (Kierownicy agencji) zainteresowali się tymi usterekami i starali się im zapobiec.

Niezależnie od badania przekazów przez pracowników kontrolnych winni w czasie służby pp. Naczelnicy urzędów przeglądać często osobiście przyjęte przekazy i wpisy do ksiąg przyjętych przekazów i zauważone niedomaganie usuwać na miejscu.

Niedbałych pracowników należy notować i w wypadkach niepoprawności podawać mi do ukarania. Usterki stwierdzone w placówkach o jednej sile umysłowej będzie prowadzić się w ewidencji w Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów.

Wzywam przeto jeszcze raz urzędy i ag. pt. do unikania wykazanych usterek i spodziewam się, że to wezwanie nie pozostanie bez skutku.

№ PRP. 34 z dnia 31 sierpnia 1937 r.



wych identycznych zarówno w korespondencji wewnętrznej jak i zagranicznej; gdyby zaś nadawca wyraził je słowami, urzędnik przyjmujący telegram obowiązany jest skreślić podaną przez nadawcę wskazówkę i zastąpić ją odpowiednim skrótem. W pośrednim związku z powyższym wydała Dyrekcja zarządzenie pod poz. 8 Dziennika Zarządzeń Dyr. P. i T. № 1, z 1935 r.

2) Bardzo często przyjmowane są telegramy napisane ołówkiem zwykłym, co nie odpowiada warunkom ustalonym w § 86 ordynacji telegraficznej IV Tg 2.

W wielu wypadkach nie przestrzegają urzędy i agencje p.t. postanowień §-u 87 ordynacji telegraficznej IV Tg 2, bo przyjmują telegramy ze śladami wycierania lub podskrobywania, zaś przeprowadzone w telegramach skreślenia i poprawki nie są omówione i podpisane przez klientów.

3) Podawanie adresu nadawcy na pierwszypisie telegramu zaleca § 83 ordynacji telegraficznej IV Tg 2, jednak urzędy i agencje p. t. przyjmują telegramy bez adresów nadawców i wcale nie zwracają uwagi klienteli na intencję wymienionego paragrafu. Adres nadawcy telegramu może mieć także nie małe znaczenie w wypadku mylnego obliczenia opłaty taryfowej, bowiem w razie braku adresu nie mogą urzędy i agencje p. t. skorzystać z postanowienia artykułu 34, § 1, str. 33 regulaminu telegraficznego IV Tg 6, tj. ściągnąć niedobór pobranej taksy od nadawcy. Przy tej sposobności przypomina się urzędowi i agencjom p.t. zarządzenie w przedmiocie zwrotu nadpłaconych opłat za nadawane telegramy, ogłoszone pod poz. 121 Dzien. Zarz. Dyr. O. P. i T. № 16, z 1936 r.

4) Przy telegramach w obrocie wewnętrznym często spotykanym objawem jest przyjmowanie telegramów z adresami pisanymi w języku niemieckim. W związku z tym przypomina się wydany specjalnie w tej sprawie okólnik № 30 z 1932 r., poz. 300, którego należy bezwarunkowo przestrzegać.

5) Telegramy miejscowe zawierające życzenia lub wyrazy współczucia z okazji wyszczególnionych w objaśnieniach do poz. 10, str. 43 obowiązującej taryfy telegraficznej, przyjmują urzędy i agencje p. t. jako telegramy X L T, co nie jest wskazanym z uwagi na spopularyzowanie telegramów miejscowych. Często telegram miejscowy z życzeniami nie zawiera 15 słów taryfowych, zaś potraktowany

jako X L T, staje się droższym. Wniosek z tego taki, że telegramów miejscowych nie należy przyjmować jako telegramów X L T, ani E L T, o ile naturalnie nadawca sobie tego specjalnie nie zastrzeże.

6) Rzymskie cyfry w telegramach liczone są mylnie przy ustalaniu słów taryfowych. Pouczenie w tym przedmiocie zawiera okólnik zamieszczony na str. 409 Dzien. Urz. Gen. Dyr. P. i T. № 32, z 1925 r.

7) W urzędach większych, w których dział kasowy oddzielony jest od działu telegraficznego, godziny przyjęcia telegramów przekazywanych M D T — wpisywane są przeważnie przez pracownika przyjmującego telegramy do przetelegrafowania a nie przez pracownika przyjmującego przekaz telegraficzny od klienta i sporządzającego telegram przekazowy. Tego rodzaju manipulacja jest niedopuszczalna, bowiem ukrywa się przez to faktyczny czas zalegania telegramów przekazowych i przyczynia się do znacznego obniżenia sprawności o przesyłaniu tego rodzaju telegramów. Pracownik okienka kasowego nie wpisując godziny przyjęcia telegramu przekazowego bezpośrednio po jego przyjęciu, może nie troszczyć się wcale o to, aby telegram był natychmiast odtelegrafowany, gdyż przy wyżej opisanej manipulacji nie jest obciążony odpowiedzialnością za szybkie odtelegrafowanie.

Nie tylko jednak przy przesyłaniu telegramów M D T, ale i przy wszystkich innych telegramach dbać powinny urzędy i agencje p. t. o szybkość, tę kardynalną cechę telegrafu. Zasadnicze wskazania w przedmiocie podniesienia sprawności telegrafu do należnego poziomu, zawiera okólnik ogłoszony na str. 224 Dzien. Urz. Min. P. i T. № 16 z 1935 r.

**II. Najczęściej spotykanymi usterkami telegraficznymi są:**

1) Obsługa central telefonicznych bardzo często nie notuje na kartkach zgłoszeniowych godzin przyjęcia na rozmowy międzymiastowe zgłaszane przez abonentów. Brak tych zapiszków nie pozwala na obiektywne rozstrzygnięcie reklamacyj, sprawia trudności przy ustalaniu przeciętnego czasu oczekiwania na rozmowę i wyciąganiu z tego wniosków prowadzących do usprawnienia pracy. Także kontrola telefonu nie ma możliwości przy takim stanie rzeczy sprawdzać pracę telefonistki ani dbać o sprawność telefonu i występować z inicjatywą mogącą zapewnić tę sprawność. Dla uniknięcia tego rodzaju usterki, należy ściśle

stosować się do postanowień §-u 26, pkt. 5, ust. 2-gi, str. 18 regulaminu telefonicznego V Tf 3.

2) Na kartkach zgłoszeniowych na rozmowy przeprowadzone z rozmównic publicznych brak godzin przyjęcia rozmów. Nieformalność ta, stojąca w sprzeczności z §-em 100 regulaminu telefonicznego V Tf 3, powoduje te same trudności, o jakich wspomniano tu pod pktem II/I.

3) Urzędy i agencje p. t. nie notują z zasady na kartkach zgłoszeniowych rozmów przeprowadzanych z rozmównic publicznych, nazwisk klientów. W tej sprawie wydała Dyrekcja zarządzenie pod poz. 105 Dzien. Zarz. Dyr. Okr. P. i T. № 14, z 1933 r., do którego należy się stosować.

4) Niektóre urzędy z centralami telefonicznymi nie prowadzą bieżąco wykazu kredytowanych należności za rozmowy międzymiastowe, lecz gromadzą kartki zgłoszeniowe nieraz przez kilkanaście dni, po czym dopiero przystępują do zestawienia wykazu. Tego rodzaju manipulacja stoi w rażącej sprzeczności z §-em 20, przepisów V Tf 4 i bezwarunkowo jest niedopuszczalna.

Zdarza się także, że kartki zgłoszeniowe załatwionych rozmów międzymiastowych nie są przechowywane pod zamknięciem, lecz w miejscach łatwo dostępnych, co umożliwić może nieuczciwą z kartkami manipulację. Omawiane kartki zgłoszeniowe, przedstawiające wartość gotówki, należy przechowywać skrupulatnie pod zamknięciem w dobrze zabezpieczonych schowkach.

5) Wbrew postanowieniom §-u 27 regulaminu telefonicznego V Tf 3 niektóre urzędy z centralami telefonicznymi prowadzą dzienniki ruchu telefonicznego, w których notują zamawiane przez abonentów rozmowy międzymiastowe, a kartki zgłoszeniowe sporządzają dopiero z końcem dnia biorąc za podstawę dzienniki ruchu telefonicznego. Postępowanie takie jest sprzeczne także z §-em 26 regulaminu telefonicznego V Tf 3 i zbytecznie obciąża zainteresowanych pracowników.

6) Zniesienie dzienników ruchu telefonicznego stwarza mimo innych bardzo dodatkowych trudności przy kontroli pracy telefonistek. By nie stwarzać zbyt łatwych możliwości do nadużyć z kartkami zgłoszeniowymi na rozmowy międzymiastowe zgłaszane przez abonentów, należy kartki zgłoszeniowe wydawać na łącznicę za ewidencją

i pokwitowaniem, zaś z końcem służby przeprowadzać ściśle porównania.

7) Przy rozmowach z uprzedzeniem lub wezwaniem do rozmównicy publicznej często nie zaliczają urzędy i agencje pt. dodatkowej opłaty za przesłanie uprzedzenia czy wezwania. Stawki taryfowe przypadające z powyższego tytułu ustalone są pozycją 8, pkt. 3 taryfy telefonicznej gdy chodzi o rozmowy miejscowe z uprzedzeniem lub wezwaniem, oraz pozycją 10/1, rubr. 7 i 8 jeśli chodzi o rozmowy międzymiastowe z uprzedzeniem lub wezwaniem. Za rozmowy okręgowe z uprzedzeniem albo wezwaniem w automatycznej sieci telefonicznej Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, należy pobierać opłatę dodatkową zgodnie z poz. 8, pkt. 3 ostatni wiersz na str. 71 taryfy telefonicznej (okólnik Dyrekcji № 26, z 1936 r. poz. 110).

Przy rozmowach miejscowych, międzymiastowych i okręgowych z wezwaniem do rozmównicy publicznej, należy oprócz wyżej określonej opłaty dodatkowej za przesłanie wezwania pobierać jeszcze opłatę w wysokości 50 groszy za posłańca w miejscowym obszarze pocztowym, a to zgodnie z taryfą telefoniczną poz. 8, pkt. 3, str. 72, wiersz 1-3 od góry, poz. 10/1, rubr. 9 i poz. 10, pkt. 11, str. 76/77.

Zarządzenie zasadnicze o rozmowach z uprzedzeniem i wezwaniem do rozmównicy publicznej zawiera Dzien. Urz. Min. P. i T. № 7, z 1935 r. pod poz. 25.

Może atoli zajść także wypadek, że klient zamówi rozmowę telefoniczną z osobą oczekującą w lokalu rozmównicy i oświadcza, że bez udziału centrali telefonicznej umówił się z oczekującą stroną na godzinę, w której przeprowadzić ma rozmowę. W takich wypadkach należy zgodnie z okólnikiem zamieszczonym na str. 364 Dzien. Urz. Gen. Dyr. P. i T. № 29 z 1926 r. zaliczyć tylko opłatę za przesłanie wezwania, a nie pobierać 50 groszy za posłańca.

O opłatach za rozmowy telefoniczne zamawiane do urzędów i agencji pt. postanawia § 130 regulaminu telefonicznego V Tf 3.

8) Często wynikają usterki z mylnego obliczania opłat taryfowych za rozmowy telefoniczne. Urzędy i agencje p. t. nie biorą przy rozmowach międzymiastowych pod uwagę wykazów ośrodków telefonicznych odległych o 10, 15, 20 i 25 km., a także nieprawidłowo obliczają dalsze odległości.

Obliczanie opłat za rozmowy do 25 km. nie powinno nastęrczać żadnych trudności, wystarcza bowiem na wykazie sprawdzić odległość i w myśl właściwej rubryki pozycji 10/1 wiersze 1 do 4 taryfy telefonicznej ustalić przypadającą opłatę. Wykaz odległości do 10, 15, 20 i 25 km. nalepiony na tekturze, powinien być pod ręką na zainteresowanym miejscu pracy.

Jeśli chodzi o rozmowy przeprowadzone na dalsze odległości, to pozycja 34 Dzień. Zarz. Dyr. Okr. P. i T. № 2, z 1935 r. zawiera dokładne i przykładami poparte pouczenie o ustalaniu właściwych stref telefonicznych.

Pewne wątpliwości nasuwają się urzędowi i agencjom p. t. w tych wypadkach, gdy przy rozmowach międzymiastowych wzywana centrala wzgl. rozmównica publiczna nie jest podana w wykazie ośrodków telefonicznych odległych o 10, 15, 20 i 25 km., a jednak z obliczenia pól sytuacyjnych dla telefonu wykazanych w rubryce 7 spisu urzędów i agencji p. t. i tablicy zamieszczonej na str. 39 wynika odległość do 25 km. W takich wypadkach należy obliczać opłaty taryfowe i jednostki czasu trwania rozmów według odległości do 25 km., t. j. według wiersza 4, pozycji 10/1 taryfy telefonicznej.

9) Nie wszystkie urzędy i agencje p. t. przestrzegają zarządzenia o sprawdzaniu cza-

su trwania rozmów międzymiastowych ogłoszonego pod poz. 30 Dzień. Zarz. Dyr. Okr. P. i T. № 3, z 1933 r. Zgodnie z tym zarządzeniem, oraz z §§ 73 i 74 regulaminu telefonicznego V Tf 3 należy bezwarunkowo czas trwania rozmów międzymiastowych sprawdzać z centralą wzywaną względnie z centralą pośredniczącą. W wypadku rozbieżności zdań co do czasu trwania połączenia i ilości minut, które należy przyjąć do obliczenia, decydujące jest notowanie centrali wywołującej, a przy rozmowach tranzytowych decyduje zdanie centrali kierowniczej.

Przy tej sposobności przypomina się postanowienia pozycji 10, pkt. 3, str. 74 taryfy telefonicznej traktujące o pobieraniu opłat przy rozmowach międzymiastowych prowadzonych na odległości do 25 km i ponad 25 km.

Wyszczególnione wyżej usterki nie wyczerpują oczywiście wszystkich rodzajów popełnianych usterek, ale stanowią wyciąg z liczby najczęściej popełnianych. Wyliczenie i omówienie wszystkich zachodzących usterek wymagałoby powtórzenia wszystkich obowiązujących przepisów. Najpewniejszym środkiem do uniknięcia usterek to dokładna znajomość przepisów służbowych i taryf i terminowe przeprowadzenie bieżących poprawek.

№ TE. 450 z dnia 11 września 1937 r.

Adres Administracji: DYREKCJA OKRĘGU POCZTY i TELEGRAFÓW  
(Oddział Ogólny)

KATOWICE, ul. Słowackiego 11, III p. pokój Nr 18.

PRENUMERATA NA ROK 1937 WYNOŚI:

roczna 4 zł. 80 gr.

półroczna 2 zł. 40 gr.

kwartalna 1 zł. 20 gr.

Ceny ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 mm. szpalty redakcyjnej 15 gr., tabelaryczne 30 gr.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

KONTO CZEKOWE w P. K. O. № 300 516.